

KUSTBON

Prenumerationspris $\frac{1}{1}$ år Kr. 2:— $\frac{1}{2}$ " " 1:—	Utgiven av Svenska Folkförbundet. Ansv. redaktör: Andreas Stahl, Riddaregatan 3, Tallinn. Utkommer varannan vecka.	Utlandet: $\frac{1}{1}$ år Kr. 3:— $\frac{1}{2}$ " " 1:50
---	--	---

Estniska sillfångstflottan på hemfärden.

För några dagar sedan ingick meddelande från den vid Island liggande sillfångstflottan, att den begivit sig av därifrån, emedan fångstsäsongen är förbi. Det är mycket möjligt, att man försöker driva fiske ännu vid Färöarna och Shetlandsöarna.

Fångsten lär ej varit så god som man önskade, men c : a 20000 tunnor äro dock säkrast ställda. En misräkning för sillfångarna blev tullen, som regeringen satte på sillen, men man försöker vara optimistisk och hoppas förmodligen på bättre tider.

Det förljods, att bolaget hade för avsikt att låta de mindre fartygen övervintra på Island, emedan det visade sig på färden dit, att de små båtarna hade svårt att reda sig, och att resan ej var alldeles ofarlig. Senare övergav man dock denna plan och beslöt, trots den besvärliga resan att dock hämta alla fartyg till Reval.

Emedan fångsten blev något mindre än vederbörande beräknat, torde bolaget få betala till på expeditionen, men den bevisar dock, att där det finnes företagsamhet, finns det också arbetsuppgifter.

En annan omständighet, som förminskar företagets räntabilitet är den, att man var tvungen att anställa och avlöna utländska (norska) instruktörer och då det egna manskapet saknade kännedom om tillvägagångssättet, bidrog även detta till att förringa effekten av arbetet.

Märkvärdigt nog möttes den „inhemska“ sillen, när den första sändningen anlände, ej av någon som helst entusiasm, utan överallt intog man en avvaktande ställning. Många handelsmän utlät sig t. o. m. ringaktande om sillen och påstodo att den var för häftigt saltad och att den ännu var behäftad med diverse andra brister. Det kan dock hända att i frågavarande affärsmän voro påverkade av importörerna, vilka sutto inne med stora lager av „utländsk“ dyrare sill och skulle ha gjort betydande förluster, om befolkningen skulle ha kastat sig över den „inhemska“, betydligt billigare sillen.

De finländska sillfångarna ha haft bättre tur och den Elfvingiska sillfångstflottans moderfartyg „Petsamo“ har i dessa anlännt till Hangö med full last.

—/.

Tjänstemännens löner sänkas.

Revals stadsförvaltning har under den senaste tiden på alla tänkbara sätt försökt få budgeten att gå ihop men ej lyckats däruti. När alla andra försök misslyckats, komma tjänstemännens löner att nedskäras. Sålunda stå stadens anställda inför

den föga glädjande utsikten att bli av med en god del av sitt redan förut magra bröd.

Även lärarna, som ju enligt lag få 20% av sin lön av kommunen komma att i ej så ringa utsträckning få vidkännas åtgärderna av stadens fäder.

Men detta är ännu ej allt! Från trovärdigt håll förljodes att

även regeringen umgås med planer på att sänka de statsanställdas löner. Sålunda återstår bara för tjänstemännen att stålsätta sina nerver och invänta vad som komma skall, ty han har alltid utgjort det offer, som utan vidare kan släpas till stupstocken.

Men medan tjänstemännen vänta på den bebådade lönesänkningen, organisera de sig för att igångsätta en kraftig kamp i syfte att förhindra den. Sålunda har Tjänstemannaförbundet, sedan lönesänkningen kom på tal, organiserat ett aktionsutskott i vilket även finnas representanter för olika arbetarorganisationer, varigenom motaktionen ser ut att bli allvarlig.

Det är ju klart att medborgaren måste offra för stadens väl, men denna har rätt att fordra, att beskattningen blir rättvis.

Sillfångarna anlände.

På torsdagseftermiddagen anlände sillfångstflottan till Reval, medförande 21,000 tunnor sill. Flottiljen bestod av fyra fartyg medan det femte anlöpte Bergen i Norge för att föra hem de norska instruktörerna och väntas anlända hit ett par dagar senare.

Vid ankomsten hade en anseelig mängd människor samlats på kajen för att hälsa de hemvändande „vikingarna“ välkomna. Alla syntes vara härdade och duktiga efter några månaders hård skola på ett stormfyllt hav.

Oceanflygningarna förbjudas?

Enligt vad en amerikansk tidning erfarit skulle Förenta Staternas regering umgås med pla-

ner på att få till stånd en internationell överenskommelse varigenom sådana transoceaniska flygningar skulle förbjudas, som företagas i syfte att vinna ryktbarhet och ära.

Nya sedlar.

Den 1 oktober utsläpper Estlands bank i rörelsen nya sedlar av 20-kronors valör. De nya sedlarnas storlek är 140×85 mm. och äro till färgen grågröna.

Gandhi inleder hungerstrejk.

Gandhi, som är de indiska nationalisternas ledare, och nu är fängslad, har beslutat inleda hungerstrejk, i fall engelsmännen ej ge särskild valrätt åt de förtryckta i Indien.

Rikssvenska besök.

Folkskollärare N. Siljecrantz, som i studiesyfte besökt Estland, har under sin vistelse i Reval några dagar aukulterat undervisningen i Svenska folkskolan härstädes.

Herr Siljecrantz är hemma i Tornedalen.

Senaste söndag predikade kyrkohede Nils Vestin från Sverige i Revals svenska kyrka.

Liturgien förrättades av kyrkoherde B. Lund, assisterad av kyrkoherde Vestin. Kyrkoherde Vestin befinner sig f. n. på besök i Reval och är gäst hos kyrkoherde B. Lund.

Utställningar.

Under september månad ha 3 större utställningar anordnats i Reval. Den 3—11 ds. utstälde landets industriidkare sina alster. Utom avdelningen för industrialster upptogs utställningen även av en arkitektonisk och grafisk avdelning. Utställningen besöktes en söndag av över 20.000 personer. Samtidigt öppenhölls i „Börssalen“ en avdelning av kvinnliga hemslojdsalster ävensom av keramik. Särskilt fäste man sig vid de vackra i ylle stickade handarbetena från Hapsaltrakten. Den tredje utställningen omfattade jordbruksprodukter och husdjur.

Det är glädjande att se, att utvecklingen gått framåt och att landet självt kan producera en sådan myckenhet av olika och därtill dugliga alster.

Tysklands riksdag upplöstes.

På måndagseftermiddagens sammanträdde Tysklands riksdag, vid vilket plenum rikskansler von Papen skulle uppträda med sitt tal om förbättring av landets ekonomiska ställning. Kommunisterna föreslogo att riksdagen skulle ge regeringen misstroenvotum. Då rikskanslern begärde ordet, vägrade presidenten. Tvenne gånger anhöll von Papen om ordet men blev vägrad båda gångerna. Sedan gick von Papen fram till talmannen och överräckte honom rikspresident von Hindenburgs dekret om riksdagens upplösning, varvid rikskanslern förklarade, att varje åtgärd av riksdagen vore olaglig, emedan den var upplöst.

Rikskanslern förklarade vidare, att nyval utlysas först sedan sinnen lugnat sig. På grund av denna förklaring befaras allmänt att Papen skall tillgripa diktaturen för att återställa lugn och ordning i riket.

Nils-Herman Lindberg:

Lehrbuch der schwedischen Sprache.

Zweite vollständige umgearbeitete, erweiterte Auflage. 234 sidor. Tartu (Dorpat) 1932. Verlag J. G. Krüger. Pris 3:40 Ekr.

Det är knappast mer än halvtannat år, sedan jag i denna tidning recenserade första upplagan av f. univ.-lektor Nils-Herman Lindbergs lärobok i svenska, vilken utgavs i december 1930 och med alla sina förklaringar på både tyska och estniska var i främsta rummet avsedd för den svenska undervisningen i Estland. Nu är det mig ett kärt nöje att anmäla den i april utkomna andra, enbart tyskspråkiga upplagan av samma bok. Att så kort tid förflutit mellan de båda upplagornas utgivning, är ett glädjande faktum. Det har, såsom författaren anger i förordet, sin grund i två faktorer, nämligen det välvilliga intresse, som i flera länder kommit första upplagan till del (den infördes utom i Dorpat vid lektoraten i Berlin, Tübingen, Prag och Warszawa) och de i Tyskland verksamma svenska lektorerernas vid den i maj 1931 i Jena hållna lektorskonferensen uttalade önskan, att en speciellt för deras språkråd tillrättalagd upplaga måtte komma till stånd.

Uppmuntrad därav tog univ.-lektor Lindberg i början av sommaren 1931 itu med omarbetningen, vilken blev mer omfattande än han från början tänkt sig, då han utnyttjade sina egna många, nya rön och intresserade vänner, framför allt professor Per Wieselgrens (Dorpat) och univ.-lektor Wilhelm Scharp (Berlin) värdefulla påpekanden. Till följd därav har antalet läsestycken kommit att ökas från 23 till 30. De åtta första läsestyckena ha därjämte försetts med särskilda grammatiska förklaringar och översättningsövningar, vilket högst betydlig underlättar arbetet för nybörjaren och gör boken väl lämpad även för självstudium. De övriga styckena bjuda på en synnerligen omväxlande lektyr, dels av utgivaren författade samtal, brev, tidningsnotiser och anekdoter, dels berättelser med allvarligt och skämtsamt innehåll samt dikter. De förra äro pedagogiskt sett mycket väl sammanställda, samtidigt som de ge läsaren upplysningar om Sveriges land, folk och kultur. Liksom i förra upplagan har utgivaren förstått att bygga upp det hela på ett centralt ordförråd. Att talspråket beretts en framskjuten plats i boken, må betecknas som en obestriddlig förtjänst. Grammatiken har svällt ut till mer än dubbla omfånget mot förut. Avdelningarna „Förklarande anmärkningar till läsestyckena“ och „Viktigare ord ordnade i begreppsklasser“ ha likaså utvidgats. En ny avdelning, omfattande översättningsövningar, 22 till antalet, har tillkommit. Genom alla dessa ändringar och tillägg har också bokens ordförråd vuxit ej så litet, från 2700 till 4000 ord. Men icke nog härmed. Utöver allt detta har snart sagt varje sida underkastats en omsorgsfull revision. Helhetsresultatet har därför blivit vackert. Boken ger allt, som behövs, för att man skall kunna inhämta kunskaper i svenska, och gör det på ett så klart, naturligt sätt, att den blir en angenäm förströelseläsning, ej en torr skolbok.

Den har därför också hälsats med de starkaste lovord från de svenska utlandslektorernas och andra sakkunnigas sida. Vid nästa termins början kommer

rop, vari alla människor manas att bistå det genom översvämningarna hårt drabbade nordliga Mandsjuriets befolkning.

Tonnaget i Sverige.

Av en av Sveriges Redareförening gjord uppställning över upplagt svenskt tonnage den 1 september framgår, att vid denna dit inalles 140 fartyg voro upplagda. Dessa representera sammanlagt 214,252 bruttoton och 320.935 d. w. ton. Av de upplagda fartygen tillhöra 45 gruppen på 300—1,000 bruttoton, 67 gruppen 1,000—2,000 bruttoton, 18 gruppen 2,000—3,000 bruttoton, 3 gruppen 3,000—4,000 bruttoton, 3 gruppen 4,000—5,000

bruttoton samt 4 gruppen större än 5,000 bruttoton.

N. O. Lundström & Co

Innehavare F. Alb. Pettersson
Estlands vice Konsul Importaffär

Luleå.

Norrköpings Kemiska Undersökningsanstalt,
Norrköping. Tel. 1249.

Utför kemiska analyser och provtagningar.
Inneh.: Civiling. John Wanseim, stadskemist.

CARL FREDRIKS BIERSTUGA

Hantverkaregatan 17.
NORRKÖPING

REKOMMENDERAS

Året Runt bra mat på
Systembolagets Restaurang
LAXEN, HALMSTAD

EVANGELISKA FOSTERLANDSSTIFTELSENS

BOKFÖRLAG

Stockholm 3. Tel. Norr 327 65 (växel)

Biblar — Psalmböcker —
Religiös litteratur

Välsorterad

BOK- och PAPPERSHANDEL

Tillbringa Eder semester i Dalarne och Värmland,

vilka båda landskap i fråga om storslagen natur och intressanta platser räknas bland Sveriges främsta.
Bekvämate förbindelser med Bergslagsbanan.

Överum

är namnet, som garanterar verklig
kvalitet å plogar och plogdelar.

SVEDALA

Tegelmaskiner, Grävmaskiner, Stenkrossar, Vägbyggnadsmaskiner, Betongblandare, Torvmaskiner, Bränslekrossar för Torv, Koks och Kol, Pulveriseringsmaskiner, Vindsiktar, Transportapparater, Lastningslevatorer, Rullager, Rallvagnshjul, Kokillgoods, rekommenderas.

AKTIEBOLAGET
ABJÖRN ANDERSON

Post- och Tel.-adr.: Svedala, Gjuteriet.
Tel.: Namnanrop: Gjuteriet

Vildskinn

Räv, Utter, Mård, Hermelin
Ekorre, Hare och Kanin upp
köpas till allra högsta pris,
Vi betala högsta priser, då skinnen huvudsakligen äro för egen fabrikation. Prislista sändes mot porto.

ÖGUSTEDTS PÄLSVARUFABRIK Malmö 4

Giv barnen SVEA
CHOKOLAD och CACAO
Närande. Välsmakande.
A.-B. Svea Choklad-Norrköping

A.-B. Lidköpings Vikingsågar

LIDKÖPING

VIRING

Representant för Estland
Johan Gronsjö. Vana Viru 9. Reval.

Aktiebolaget
Nya Spis- & Knäckebrödsfabriken
OSKARSHAMN Välkända brödsorter rekommenderas.
Köp det! Ät det

VID BESÖK I VÄXJÖ REKOMMENDERAR

Järnvägsrestauranten

VÄXJÖ sitt erkänt goda kök. Fullständig spritservering. Förstklassig musik. På sommaren endå platsen i staden för härlig parkservering. God plats för bilar.

HANSA

STOCKHOLM

Aktiekapital och reservfond
Kr. 6.000.000

FÖRSÄKRING

Avdelningskontor i Reval:
Jaani Tjän. 11

Före och efter resan

Frukost — Lunch — Middag — Supé i
Centralstationens Matsal.
Populär terrasservering för förfriskningar i stora vänthallen.

Under resan

Table d'hôte och à la carte i restaurantvagnarna och å ångfärjorna.
— Erkänt gott kök. — Låga priser.
Turisttrafikförbundets Restaurant A.-B.

Svenska Bomullsflaggor

Hängmattor av Bomullstyg
Gefle Manufaktur Aktiebolag
Strömsbro.
Telefoner: Gävle 88, 2288 och 1689.

Byggnadsfirman ANDERS DIÖS

Tunagatan 4, Upsala
Telefoner: Kontoret 3892, 3893; Förrådet 2890;
Byggnadsp. Paleontologiska Inst. 3894; Bostadsf. Väderkvarnen 1899.

SVEABLÄNDNING

Rostkaffet i blågula påsarna
tillfredställer alla i parti från
ENGWALL HELLBERG A.-B., GÄVLE

RESTAURANT DAMBERG

Matsalen i tr. Stockholm rekommenderas
Beställningar av bord N. 129 11. N. 62 63.

BIERSTUGAN I

Spångabacken, Norrköping.
Rekommenderar sina väl tempererade malt-
drycker.

Aktiebolaget J. E. Arndt

Hudiskvall Ångbåtsexpedition, Befraktungs-
Skeppsmäklari och Speditionsaffär. Lager av
kol och Byggnadsmaterialer. Rikstelef.: 245, 287
325. Telegrafadr.: Arndtbolaget.

FENIX Föreningsgatan 7.

DRUVAN Engelbrektsgatan 5.
Intima och hemtrevliga rest-lokaler.
Omtyckta klubbрум. Direktion:
A.-B. MALMÖ-RESTAURANGER.

EGONLINEN uppehåller regelbunden trafik
Göteborg med alla mellanliggande svenska
hamnar till KARLSKRONA-DÄNZIG-LIBAU
—RIGA—REVAL—HÄLSINGFORS.

Finbrukens Brevpapper
utan jämförelse bäst och billigast
Klippan Lessebo Grycksbo